

**Szanowna Pani
Helena Kupczak
Dyrektor Żywieckiej Biblioteki
Samorządowej
w Żywcu**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 30 października do 4 listopada 2009 r. kontrolę doraźną gospodarki finansowej w Żywieckiej Bibliotece Samorządowej w Żywcu (zwanej dalej Żywiecką Biblioteką Samorządową) za okres od 1 stycznia 2005 r. do 4 listopada 2009 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 listopada 2009 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie rachunkowości:

- *W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, nie wskazano wymaganych przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3) i 4) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.):*
 - *wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,*
 - *opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania,*
 - *systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.*

Zasady rachunkowości jednostki zostały określone Zarządzeniem Nr 5/2006 Dyrektora Żywieckiej Biblioteki Samorządowej z dnia 11 grudnia 2006 r.

Zadania w zakresie opracowywania projektów przepisów wewnętrznych dotyczących prowadzenia rachunkowości należały do obowiązków p. Anieli Czub – Głównego Księgowego Żywieckiej Biblioteki Samorządowej.

Zgodnie z przepisem art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości należała do p. Heleny Kupczak- Dyrektora Żywieckiej Biblioteki Samorządowej.

Wniosek nr 1

Uzupełnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości jednostki o zasady wymienione w art. 10 ust. 1 pkt 3) i 4) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W księgach rachunkowych 2009 r. ujęto koszty roku poprzedniego, niezgodnie z przepisami art. 6 w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło faktur VAT:

- *Nr EN/2523/2008 z dnia 31 grudnia 2008 r. za energię cieplną na kwotę 1.870,48 zł,*
- *FVT-1213023/01/09 z dnia 2 stycznia 2009 r. za połączenia telefoniczne za grudzień 2008 r. na kwotę 630,78 zł,*
- *NR 4/4596/8/45037030/8R/2008 z dnia 2 stycznia 2009 r. za energię elektryczną za okres od listopada do grudnia 2008 r. na kwotę 1.439,22 zł.*

- *Wydruki ksiąg rachunkowych, których obraz przeniesiono na informatyczny nośnik danych, nie były trwale oznaczone nazwą jednostki, której dotyczyły oraz nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, księgi rachunkowe, z uwzględnieniem techniki ich prowadzenia, powinny być: trwale oznaczone nazwą (pełną lub skróconą) jednostki, której dotyczą (każda księga wiązana, każda luźna karta kontowa, także jeżeli mają one postać wydruku komputerowego lub zestawienia wyświetlanego na ekranie monitora komputera), nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej oraz nazwą programu przetwarzania.*

- *Zapisy księgowo ujęte w księgach rachunkowych oznaczone były jedną datą – „datą księgowania”. Brak było „daty dokonania operacji gospodarczej” oraz „daty dowodu księgowego” w przypadku kiedy różniła się od daty dokonania operacji gospodarczej, co było wymagane przepisem art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zrozumiałą tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów, kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których dotyczy.*

Program komputerowy, przy użyciu którego prowadzone były księgi rachunkowe, został przyjęty do stosowania Zarządzeniem Nr 5/2006 Dyrektora Żywieckiej Biblioteki Samorządowej z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont. Prowadzenie rachunkowości i gospodarki finansowej jednostki należało do obowiązków p. Anieli Czub - Głównego Księgowego Żywieckiej Biblioteki Samorządowej.

Wniosek nr 2

Zaprowadzić księgi rachunkowe jednostki zgodnie z wymogami przepisów art. 13 ust. 4 pkt 1 oraz art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W latach 2007 – 2009 nie prowadzono ewidencji księgowej w zakresie wymagalności zobowiązań. Zgodnie z przepisami § 4 pkt 1), § 2 ust. 1 w związku z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 113, poz. 770), na podstawie ewidencji księgowej jednostka zobowiązana była sporządzać sprawozdania jednostkowe, w tym sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, w którym należało wykazywać dane w zakresie zobowiązań wymagalnych.*

W związku z brakiem ww. ewidencji analitycznej, w sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z sporządzonym na dzień 31 grudnia 2007 r. błędnie wykazano jako wymagalne zobowiązania z tytułu składek ZUS od wynagrodzeń za grudzień 2007 r. w kwocie 23.233,00 zł. Powyższe zobowiązania wykazano w sprawozdaniu jako zobowiązania wymagalne, pomimo że termin ich płatności upływał 15 stycznia 2008 r. Składki ZUS zostały zapłacone 9 stycznia 2008 r.

Sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z za 2007 r. sporządziła p. Aniela Czub - Główny Księgowy Żywieckiej Biblioteki Samorządowej. Sprawozdanie podpisał p. Helena Kupczak – Dyrektor Żywieckiej Biblioteki Samorządowej oraz p. Aniela Czub - Główny Księgowy Żywieckiej Biblioteki Samorządowej.

Wniosek nr 3

Zaprowadzić konta ksiąg pomocniczych w zakresie wymagalności rozrachunków jednostki, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 113, poz. 770).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami jednostki w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.